

ROZKAZ

MINISTRA VNITRA

Ročník 1953

V Praze dne 20. prosince 1953

Číslo 65

OBSAH: 206. Směrnice o nemocenském pojištění odsouzených a poskytování rodinných přídavků v nápravných zařízeních MV - vydání.

257/14-3
250/1-2
206

127 161

Směrnice o nemocenském pojištění odsouzených a o poskytování rodinných přídavků v nápravných zařízeních MV — vydání

* K provedení čl. 174 RMV č. 57/1953 o nemocenském pojištění odsouzených vydávám „Směrnice o nemocenském pojištění odsouzených a o poskytování rodinných přídavků v nápravných zařízeních ministerstva vnitra“ a stanovím jejich účinnost dnem 1. října 1953.

Č. Sv-13.829/40-53.

Zrušeno dle RMV č. 163/58 - usporodněním
a dle RMV č. 30/59 čl. 30.

Náměstek ministra vnitra

plk. JINDŘICH KOTAL v. r.

Nahrááno novými směrnice vydávanými
FO-MV č. F-5654/20-58 - nálož pod. zn. 127

Příloha k čl. 206.

I. Část pojistovací.

A. Rozsah pojištění.

Směrnice

o nemocenském pojištění odsouzených a o poskytování rodinných přídavků v nápravných zařízeních ministerstva vnitra.

Zákonem č. 102/1951 Sb., o přebudování národního pojištění byl dán nový základ k provádění národního pojištění na závodech. K zajištění řádného provádění nemocenského pojištění v ústavech nápravných zařízení ministerstva vnitra, vydávám v dohodě s Ústřední radou odborů, ministerstvem zdravotnictví a státním úřadem důchodového zabezpečení Směrnice pro nemocenské pojištění odsouzených a poskytování rodinných přídavků v ústavech nápravných zařízení ministerstva vnitra.

Stanovím, že funkci komise národního pojištění, která rozhoduje otázky nemocenského pojištění a rodinných přídavků na závodech, plní v ústavech nápravných zařízení ministerstvo vnitra, náčelník příslušného ústavu nápravných zařízení.

1. Provádění nemocenského pojištění, poskytování rodinných přídavků a některé přípravné práce důchodového zabezpečení osob ve vazbě a trestu se přenáší dnem 1. října 1953 na správu nápravných zařízení ministerstva vnitra.

2. Osobou ve vazbě a trestu se rozumí pracující obviněný, souzený a odsouzený:

- obviněným jest osoba, na níž se vykonává vazba pokud ještě nebyl vyhlášen odsuzující rozsudek soudu první stolice nebo odsuzující nález národního výboru,
- scuzeným jest osoba, na níž se vykonává vazba po vyhlášení odsuzujícího rozsudku první stolice nebo odsuzujícího nálezu národního výboru, pokud ještě nenabýly právní moci,
- odsouzeným jest osoba, na níž se vykonává trest odnětí svobody.

Obviněný pracuje jen pokud to připouští účel vazby a po předchozím souhlasu prokurátora, nebo jde-li o osobu, přijatou do vazby na dožádání národ-

* Vel. 174, RMV č. 57/53
proznam eml. 3/1.54
p/pn. Rouček

ního výboru po předchozím souhlasu národního výboru a to zpravidla uvnitř nápravného zařízení. Pro účel tohoto předpisu používá se dále jen jednotného značení „odsouzený“.

3. Nápravná zařízení jsou ústavy a útvarů, kde se vykonává vazba nebo trest odnětí svobody a podléhají ministerstvu vnitra. Prováděná úprava nemocenského a důchodového pojištění se nevztahuje na osoby, držené v kárných útvarech ministerstva národní obrany.

4. Režijní práce v dílnách nebo jiných výrobních nápravných zařízení jsou veškeré dílenské práce pro kterékoliv nápravné zařízení, jakož i práce na státcích ministerstva vnitra. Domácí práce jsou práce konané bez zvláštního příkazu a účtování pro udržení chodu nápravného zařízení (na př. práce písářské, úklidové, ve skladištích, knihovnách a práce holičské). Jiné příležitostné práce jsou práce, ke kterým je odsouzený určen vedle prací uvedených v § 1, odst. 2 písm. a) - d) Opatření (na př. stěhování a úklidové práce mimo nápravná zařízení).

5. Pojištění odsouzených v krátkodobých četách zůstávají pojištěni v nápravných zařízeních. Pokud se odsouzený dobrovolně zúčastní v době svého volna brigád nejvýše 1 denních, bude se postupovat obdobně podle § 3 až 8 nařízení ministerstva práce a sociální péče, z 2. 5. 1950 č. 45 Sb.

B. Vznik a trvání pojištění.

6. Pojištění odsouzeného vzniká dnem počátku výkonu prací, zakládajících pojistnou povinnost. Pojištění zaniká ukončením výkonu prací.

7. Za přechodnou dobu, kdy pojištěný odsouzený nezaviněně nepracuje, je možno počítat pouze dobu výkonu eskorty nebo přemístění k výslechu podle dispozic správy nápravných zařízení. Dovolenu se rozumí přerušeni trestu podle § 274 a § 275 trestního řádu.

C. Vyměřovací základ.

8. Vyměřovacím základem pro dávky nemocenského pojištění a výměru pojistného je částka odpovídající hrubé mzdě za práci odsouzených, kterou podnik odvede hospodářské správě nápravných zařízení.

9. U odsouzených, pracujících za plnou úplatu uvnitř ústavu je vyměřovacím základem částka, odpovídající hrubé mzdě podle výplatní listiny.

10. Ostatní pracující odsouzení podle § 3 Opatření jsou ti, kteří jsou zaměstnání režijními pracemi nebo pracemi na objednávkách v dílnách nebo výrobních nápravných zařízení nebo domácími a jinými příležitostnými pracemi pouze za kapesné a premie.

U odsouzených, kteří pracují za kapesné je stanoven pevný vyměřovací základ 240, 320 a 400 Kčs podle povahy vykonané práce:

- a) do skupiny s vyměřovacím základem Kčs 240 se zařazují: práce na objednávkách s nejnižší kvalifikací, pokud je odsouzený odměňován kapesným (na př. loupáním slídy, draní peří, přebíráním zeleniny, hrachu a pod.) a škrabací brambor,
- b) do skupiny s vyměřovacím základem Kčs 320 se zařazují: holiči, chodbaři, uklízeči kanceláří, zahradníci, krmíči vepřů a skladníci,
- c) do skupiny s vyměřovacím základem Kčs 400 se zařazují: písáři, ošetřovatelé nemocných, osoby zaměstnané v technických kancelářích, kuchaři, pekaři, pradláci a malíři obrazů.

11. Podmínkou pro vznik pojištění jest zaměstnání po celou stanovenou pracovní dobu. Vyskytnou-li se jiné práce dosud nezařazené do některé pracovní skupiny, rozhodne o jejich zařazení správa nápravných zařízení v dohodě s Ústřední radou odborů a Státním úřadem důchodového zabezpečení. O zařazení do příslušného, pevného vyměřovacího základu rozhodne náčelník ústavu nápravného zařízení, případně k návrhu referenta režimu a pracovního využití, nejen podle povahy konaných prací, nýbrž i podle stupně nápravy odsouzeného obdobně jako při zařazování odsouzených do klasifikačních skupin podle Řádu nápravného zařízení, resp. příslušných domácích řádů.

12. Pevný vyměřovací základ jest stanoven na celý kalendářní měsíc, t. j. i za nepracovní dny. Za denní vyměřovací základ se považuje 1/30 pevného vyměřovacího základu. Je-li práce konána jenom část měsíce, vypočte se vyměřovací základ tak, že počet pracovních dnů včetně nedělí a svátků se násobí třicetinou příslušného pevného vyměřovacího základu.

13. Pokud pojištění odsouzení učni nevykonávají produktivní práce a nepobírají mzdu, jest u nich vyměřovacím základem výchovavací příspěvek podle § 2 odst. 2 vyhlášky MPS č. 543/45, příp. příspěvek podle § 4, vyhlášky MPS č. 280/52.

14. V případě nezaviněného přerušeni výkonu prací podle § 2 odst. 2 Opatření jest vyměřovacím základem u pojištěných odsouzených, pracujících za odměnu ve výši hrubé mzdy průměr mezd v posledních třech měsících před přerušeni. U odsouzených s pevným vyměřovacím základem, vyměřovací základ před přerušeni.

D. Všeobecná ustanovení.

15. Hospodářské orgány krajských oddělení nápravných zařízení (dále jen KONZ), uzavřených ústavů nápravných zařízení (dále jen UŮNZ) a ani ostatních nápravných zařízení nepodávají ohlášky podle § 15 zákona č. 99/48 Sb., t. j. nepřihlašují a neodhlašují v předepsané lhůtě osoby, u nichž vzniklo nebo zaniklo pojištění a nepodávají ani oznámení

podle § 16 citovaného zákona, pokud nejsou směrnici zvláště předepsány.

16. Hospodářský orgán nápravného zařízení jest povinen běžně a přesně zaznamenávat v osobním listě a údaje ad a, d a f též v osobním spise odsouzeného:

- a) den vzniku pojištění a dobu výkonu prací v preferovaných povoláních (na př. hornictví a pod.),
- b) dobu nezaviněného dočasného přerušení pracovních výkonů a poslední den trvání pojištění,
- c) výši docílené započitatelné hrubé mzdy, pracovní odměny, výchovavacího příspěvku učně a penzijních vyměřovacích základů v každém jednotlivém kalendářním roce podle záznamů ve výplatní nebo pracovní listině pojištěného odsouzeného,
- d) každý pracovní úraz i když nepodléhá oznamovací povinnosti,
- e) odděleně vykazovati peněžité dávky nemocenského pojištění a dobu, za kterou byly poskytovány,
- f) výsledek rozhodnutí náčelníka nápravného zařízení o omezování nebo odepření dávek.

17. Závodům, v nichž pracují pojištění odsouzení, upravují se povinnosti takto:

- a) závod odvádí měsíčně nápravnému zařízení úhrn hrubých mezd za práce pojištěných odsouzených a pojistné podle sazby, stanovené pro zaměstnance. Současně zasílá nápravnému zařízení příslušné výplatní listiny,
- b) pracující a pojištění odsouzení nejsou vedeni v evidenčním stavu zaměstnanců závodu, nejsou zařazováni do stavu práce neschopných a nejsou ani početně vykazováni v měsíčním statistickém hlášení zaměstnanců závodu.

18. Místně příslušnými pro provádění nemocenského a některých úkonů důchodového pojištění odsouzených jsou KONZ, v jejichž obvodu je nápravné zařízení, vedoucí osobní spisy pojištěných odsouzených. UÚNZ provádí pojištění samostatně pro osoby pracující uvnitř ústavu ve stejném rozsahu jako krajská oddělení nápravných zařízení.

II. Část dávková.

A. Dávky nemocenského pojištění.

Nemocenské uplatnění nároku.

19. Uzná-li ošetřující lékař pojištěného odsouzeného práce neschopným, vyplní tiskopis „Hlášení lékaře o pracovní neschopnosti“ a předá jej nápravnému zařízení.

Hospodářský orgán nápravného zařízení doplní tiskopis potvrzením o příjmu podle poučení na hlášení a zašle jej, nejde-li o UÚNZ, které budou o

dávkách rozhodovat samy, příslušnému KONZ k rozhodnutí o nároku a provedení likvidace a výplaty dávek. Na řádně vyplněném hlášení se rovněž vyznačí případné odlišné použití výplaty peněžitých dávek podle rozhodnutí náčelníka ve smyslu části II/C směrnic. Hlášení a poukazy na peněžité dávky za první období pracovní neschopnosti se zasílá jednou měsíčně se seznamem. Poukaz na peněžité dávky se nevystavuje, je-li ukončení pracovní neschopnosti při krátkodobém onemocnění uvedeno již na hlášení o pracovní neschopnosti. Kde se projeví vhodným, bude použito „Hromadné hlášení pracovní neschopnosti“.

20. Při déle trvající pracovní neschopnosti budou poukazy na nemocenské zasílány příslušným KONZ pravidelně pro jednoměsíční období. Ukončení pracovní neschopnosti se v takových případech vyznačí na posledním poukaze na peněžité dávky. Uzavřené ústavy nápravných zařízení budou všechny uvedené práce včetně likvidace dávek provádět svými hospodářskými orgány.

Likvidace nemocenského.

21. Po předložení poukazu na peněžité dávky (u krátkodobých případů hlášení o pracovní neschopnosti) hospodářský orgán KONZ [UÚNZ] přezkoumá zdali jsou splněny podmínky pro přiznání nemocenského, není-li o výplatě dávek náčelníkem útvaru rozhodnuto podle části II/C směrnic, jde-li o pojištěnou osobu a pod., a provede na poukaze výpočet nemocenského. Na poukaze se vyznačí stupeň, v němž byla dávka vypočtena, počet dní pracovní neschopnosti, deníci nemocenské, úhrnná suma nemocenského.

22. Po provedení likvidace se opatří poukaz datem likvidace a popisem likvidujícího i kontrolujícího. Doklad podepíše rovněž orgán provádějící výplatu nebo zúčtování dávky.

Do osobního listu vězně se vyznačí v příslušných případech (11 - 15) podle předtisku druh dávky, doba za kterou bylo nemocenské likvidováno, denní nemocenské, stupeň, celkový počet dnů pracovní neschopnosti a úhrnná částka, která musí souhlasit s částkou na poukaze. Doba pracovní neschopnosti se vyznačí i při odepření výplaty dávek.

23. V případě použití dávek podle odst. 45 směrnic provede likvidující orgán na poukaze v likvidační části zápis, ze kterého bude patrný rozsah omezení a den, kdy bylo o zmíněném opatření náčelníkem rozhodnuto. V případech, kdy nebude doklad použit, bude poukaz znehodnocen předtiskem nebo perforací a evidentně uložen.

Podpory při ústavním ošetřování.

24. Bude-li pojištěný odsouzený předán do ústavního ošetřování (nemocnice), zapíše se do osobního listu den přijetí a do poznámky místo (na př. nemoc-

nice správy nápravných zařízení Pankrác). Den propuštění se poznamenává do osobního listu na podkladě „Potvrzení o ústavním ošetřování“, které zašle nemocnice. Pro tento účel bude vydán a nemocnicím dán k dispozici zvláštní tiskopis.

25. Podpory při ústavním ošetřování, t. j. výživné a kapesné se likvidují obdobně jako nemocenské. Nárok na výživné prokazují rodinní příslušníci potvrzením národního výboru, nebo čestným prohlášením, že žadatel je oprávněným rodinným příslušníkem. Je-li takové potvrzení již k dispozici, nebude vyžadováno.

Trvá-li ústavní ošetřování delší dobu, zasílá nemocnice hospodářskému orgánu, který provádí likvidaci dávek, potvrzení o pracovní neschopnosti měsíčně.

Peněžité podpora v mateřství.

26. Při likvidaci této dávky, která se vyplácí v výši nemocenského se postupuje stejným způsobem jako u nemocenského. Nárok se uplatňuje na poukaze na peněžité dávky, který lékař vystavuje.

Porodné a peněžité náhrada za dětskou výbavičku.

27. Nárok uplatní pojištění odsouzení nebo jejich rodinní příslušníci na tiskopise „Žádost o porodné“, který obdrží ihned po porodu u matričního referátu místního národního výboru nebo v nemocnici (jde-li o porod v nemocnici nápravného zařízení). Matriční referát národního výboru žádost potvrdí razítkem a podpisem matrikáře.

28. Likvidující orgán nápravného zařízení po přezkoumání náležitostí dokladu a nároku provede likvidaci a učiní zápis na osobním listě pojištěného odsouzeného.

29. Bez potvrzení národního výboru a podpisu matrikáře nesmí být likvidace a výplata provedena a to ani v tom případě, je-li předložen originál křestního listu.

Pohřebné.

30. Nárok uplatňuje osoba, která vypravila pohřeb na tiskopise „Žádost o pohřebné“ u příslušného nápravného zařízení. Rovněž při likvidaci této dávky je nutno vyžadovat potvrzení matričního úřadu razítkem a podpisem matrikáře. Mimo potvrzení uvedená v předchozí větě je třeba, aby žadatel předložil doklad o tom, že vypravil pohřeb. Pohřebné bude vyplaceno zásadně přímo osobě, která pohřeb vypravila.

B. Rodinné přídavky.

Uplatnění nároku.

31. Nárok na rodinné přídavky se uplatňuje u příslušných KONZ (UŮNZ) předložením řádně vy-

plněné přihlášky na rodinné přídavky a „Potvrzením nápravného zařízení o pojištění odsouzeného“.

32. Jestliže však rodinné přídavky před uvalením vazby poskytovány byly, vyžádá si hospodářský orgán KONZ (UŮNZ) od předešlého zaměstnavatele nebo orgánu provádějícího až doposud výplatu rodinných přídávků přihlášku na rodinné přídavky se všemi doklady, nutnými pro posouzení nároku a potvrzení do kdy byly rodinné přídavky vypláceny.

33. Podle přihlášky a event. dalších dokladů zapíše hospodářský orgán na osobním listě všechna data, rozhodná při přiznání rodinných přídávků do vyhrazených rubrik. Zejména se zapíše na osobní list jména dětí, datum narození a místo bydliště dítěte a osoby, která se o něj stará.

Dále se uvede den, do kterého byly rodinné přídavky vypláceny. Správnost zápisu musí být přezkoumána jiným příslušníkem SNZ, který provedení kontroly ověří svým podpisem.

34. Rodinné přídavky se poskytují jen tenkrát, není-li jiné osoby, která je oprávněna k uplatnění nároku z vlastního zaměstnání a pojištění. Rodinné přídavky se zasílají přímo v plné výši osobě, která má dítě v přímém zaopatření.

35. Jestliže rodinné přídavky nebyly před uvalením vazby nebo odsouzením vypláceny, protože odsouzený byl státním zaměstnancem, členem JZD, nebo osobou samostatně výdělečně činnou nebo proto, že se dítě narodilo až v době výkonu vazby nebo trestu, uplatní nárok osoba, která má dítě v přímém zaopatření a to na základě potvrzení o pojištění osoby ve vazbě nebo trestu.

Likvidace rodinných přídávků.

36. Likvidaci provádí hospodářský orgán KONZ (UŮNZ) podle záznamů na osobním listě odsouzeného. Podkladem těchto záznamů jsou nejen doklady uvedené v předchozím odstavci, ale i doklady předložené při uplatnění nároku na ostatní dávky nemocenského pojištění (na př. žádost o porodné, pohřebné, potvrzení o učebním poměru, o trvání studií a pod.).

37. Pověřený orgán vypočte po přezkoumání nároku na rodinné přídavky částku, připadající na měsíc a zapíše na osobní list druh dávky, dobu na kterou byly rodinné přídavky poskytnuty (římskou číslicí, na př. prosinec - XII -, počet odpracovaných dnů v posledním měsíci lomený počtem dětí) na př. při dvacetišesti odpracovaných dnech a dvou dětech se provede zápis takto: 26/2 a celkovou částku rodinných přídávků.

Do poznámky na osobním listě se uvede datum a způsob výplaty rodinných přídávků. Taktéž provedená likvidace rodinných přídávků musí být přezkontrolována. Kontrolující ověří správnost likvidace šifrou.

38. Rodinné přídavky se zasílají v plné výši osobě, která má dítě v přímém zaopatření a to pravidelně měsíčně. Výplata se provádí nejpozději do 15. dne příštího měsíce.

Přeplatky na rodinných přídavcích.

39. Vznikne-li přeplatek na rodinných přídavcích, který byl zaviněn nesplněním zákonných předpisů se strany, žadatele, hospodářský orgán nápravného zařízení:

- a) stanoví výši přeplatku a zapíše jej do sloupce „Poznámka“ osobního listu,
- b) přeplatek sráží z příští výplaty rodinných přídavků nebo není-li již nárok na výplatu této dávky z úložného odsouzeného.

Přemístění odsouzeného.

40. Při přemístění pojištěného odsouzeného, jehož rodinným příslušníkům byly poskytovány rodinné přídavky, do jiného nápravného zařízení, budou příslušným KONZ (UONZ) předány všechny doklady, týkající se rodinných přídavků (příhláška a pod.).

Žádost o mimořádnou podporu

41. Ze jmění rodinných přídavků může podat odsouzený nebo jiný oprávněný v individuálních případech na předepsaném tiskopise nápravnému zařízení, které ji po vyjádření postoupí k rozhodnutí SNZ.

Použití dávek.

42. Opakující se peněžité dávky, t. j. nemocenské, peněžité pomoci v mateřství a podpory při ústavním ošetřování budou hospodářským orgánem nápravného zařízení použity a rozdělovány stejným způsobem jako odměny za práci. Při tom se u pojištěných pracujících za kapesné nebo premie použije celé peněžité dávky ke krytí nákladů výkonu vazby nebo trestu a odsouzenému se vyplatí pouze kapesné v dosavadní výši.

43. Peněžité dávky uvedené v předchozím odstavci, které nedosáhnou nejnižší hranice odměny stanovené výnosem o odměňování osob ve vazbě a trestu, budou především použity k náhradě nákladů vazby nebo trestu a odsouzenému se poskytne pouze kapesné. Použitím dávky nemocenského pojištění na úhradu nákladů výkonu vazby a trestu v těchto případech jsou tyto náklady kryty. Rodinným příslušníkům se v takových případech neposkytne žádný příspěvek.

44. Na úhradu nákladů uvedených v předchozím odstavci nelze však použít rodinné přídavky, porodné, náhradu za výbavičku a pohřebné.

45. U odsouzeného, který z důvodů přísnějšího střežení nemůže být zaměstnán mimo nápravná za-

řízení, nebo i u jiných odsouzených, u nichž se neprojevují známky převýchovy, může náčelník podle stupně nápravy odsouzeného rozhodnout o odlišném použití dávek. V takovém případě budou dávky vyplaceny jen v omezeném rozsahu, nebo nebudou vyplaceny vůbec a případnou ve prospěch pojištěného celku.

46. Podle odstavce 45 budou dávky použity zpravidla u pojištěných odsouzených, kteří zjevně zůstávají nepřáteli lidově demokratického zřízení, mají špatnou pracovní morálku, špatně se chovají a neprojevují žádné známky nápravy.

47. O stupni nápravy pro případné omezení dávek rozhodne s konečnou platností náčelník ústavu nebo útvaru. U větších nápravných zařízení náčelník k návrhu referenta režimu a pracovního využití. Výsledek rozhodnutí se vyznačí v osobním spise a na osobním listě pojištěného odsouzeného.

48. Odlišné použití dávek podle odst. 45 může být provedeno zpravidla u odsouzených I., případně II. klasifikační skupiny RNZ, stat 24, podle těchto zásad:

- a) snížení peněžitých dávek nemocenského pojištění, náležejících pojištěnému odsouzenému o 50%,
- b) odejmutí peněžitých dávek nemocenského pojištění pojištěnému odsouzenému,
- c) odejmutí dávek nemocenského pojištění, náležejících pojištěnému odsouzenému a omezení dávek nemocenského pojištění, náležejících jeho rodinným příslušníkům o 50%,
- d) odejmutí peněžitých dávek nemocenského pojištění, náležejících jinak pojištěnému odsouzenému i jeho rodinným příslušníkům.

49. Z omezení nebo odejmutí výplaty dávek podle odstavce 45 jsou vyňaty rodinné přídavky a pohřebné.

50. Ustanovení odstavců 42 až 49 se nevztahuje na odsouzené, kterým jsou poskytovány dávky nemocenského pojištění po propuštění na svobodu, ovšem za předpokladu, že nárok vznikl v ochranné lhůtě po propuštění. Toto ustanovení platí obdobně i pro rodinné příslušníky odsouzeného.

D. Všeobecná ustanovení.

Ochranná lhůta.

51. Onemocní-li pojištěný odsouzený, propuštěný na svobodu během ochranné lhůty (§ 6 Opatření), nebo byl-li propuštěn jako práce neschopný, obrátí se na ošerujícího lékaře, příslušného podle bydliště a předloží potvrzení o tom, že byl pracujícím a pojištěným odsouzeným. Lékař rozhodne o pracovní schopnosti a v případě pracovní neschopnosti zašle příslušná hlášení nápravnému zařízení, kde byl odsouzený veden v kmenovém stavu. Uvedenému nápravnému

zařízení bude lékař zasílat rovněž poukazy na nemocenské. Nápravné zařízení (nejednalo-li se o UÚNZ, který provede sám likvidaci a výplatu dávek), zašle žádosti o dávky a potřebné doklady příslušnému KONZ, který provede likvidaci a výplatu dávek.

52. Podobně jako v odst. 51 se postupuje i při uplatňování nároku na ostatní dávky jak pojištěnými odsouzenými na svobodu, tak i jejich rodinnými příslušníky.

Rodinní příslušníci pojištěných odsouzených.

53. Uplatňují nárok na peněžitě dávky u KONZ, v jehož obvodu je prováděn výkon trestu nebo vazby, případně u UÚNZ, jednalo-li se o odsouzeného u tohoto ústavu. Rodinní příslušníci pojištěných odsouzených mají nárok rovněž na preventivní a léčebnou péči za stejných podmínek a ve stejném rozsahu, jako rodinní příslušníci zaměstnanců. Nárok uplatňují u okresních ústavů národního zdraví potvrzením o pojištění, které vyhotoví nápravné zařízení (příp. KONZ nebo UÚNZ).

54. Rodinnými příslušníky ve smyslu Opatření o nemocenském a důchodovém pojištění pracujících ve vazbě a trestu jsou:

- a) děti zrozené v manželství i mimo ně, děti adoptované a schovanci do 16. roku věku, a jde-li o studium nebo jiné školení k životnímu povolání nebo o dítě neschopné práce pro tělesnou nebo duševní vadu, do 25. roku věku. Pro účely nemocenského pojištění není věkového omezení, jde-li o dítě neschopné práce,
- b) manželka — jde-li o manželství rozvedené podle předpisů dříve platných je podmínkou, že rozvedená manželka má proti pojištěné osobě nárok na výživu,
- c) družka, pokud splňuje podmínky nároku na dávky podle zákona o národním pojištění.

E. Dávky důchodového pojištění.

Uplatnění nároku.

55. Nemá-li pojištěný odsouzený rodinné příslušníky, na které přísluší výchovné (§ 4 Opatření) nebo jimž může být poskytnut důchod (§ 4 odst. 5 Opatření) a nastanou-li u něho během výkonu vazby nebo trestu skutečnosti, jež jinak zakládají nárok na dávku důchodového zabezpečení, uplatní odsouzený nárok na dávku po propuštění na svobodu. O nároku na dávku se rozhodne podle skutkového stavu ke dni propuštění. Pro rozhodování o základní podmínce nároku a při určování průměrného ročního výdělku se nepřihlíží k době, po kterou odsouzený nemohl dále pracovat pro nepříznivý zdravotní stav ode dne, kdy byla splněna skutková podstata na důchod invalidní nebo starobní, až do dne propuštění. Desetiletá promlčecí lhůta podle

§ 105, odst. 2 zákona o národním pojištění počíná běžeti ode dne propuštění.

56. Je-li u odsouzeného splněna skutková podstata, která by jinak zakládala nárok na důchod starobní nebo invalidní a jsou-li tu rodinní příslušníci podle § 4 odst. 4 a 5 Opatření, může odsouzený podat žádost o přiznání důchodu prostřednictvím hospodářského orgánu KONZ nebo UÚNZ, kde byl naposled pojištěn.

57. Tiskopisy žádostí se obdrží u třetího referátu ONV, skupiny důchodového zabezpečení. Hospodářský orgán KONZ nebo UÚNZ ověří osobní data odsouzeného, doplní číslo občanského průkazu a vyznačí, u kterých zaměstnavatelů byl odsouzený v posledních letech před podáním žádosti zaměstnán (pokud již nebyl ve vazbě nebo trestu); žádost doplní údajem, po kterou dobu bylo odsouzenému vypláceno nemocenské nebo zda a s jakým výdělkem dále pracuje po vzniku invalidity nebo po dovršení věkové hranice, stanovené pro nárok na důchod starobní. K žádosti připojí sdělení o průběhu pojištění a o výši výdělku v jednotlivých obdobích tohoto pojištění. Taktó doplněnou žádost zašle hospodářský orgán KONZ nebo UÚNZ Státnímu úřadu důchodového zabezpečení v Praze XVI, Křížová 25 (na Slovensku Slovenský úřad důchodového zabezpečení v Bratislavě, Bezručova 3).

58. Jde-li o důchod invalidní, požádá Státní úřad důchodového zabezpečení hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení, aby zařídil provedení lékařské prohlídky pojištěného odsouzeného lékařem nápravného zařízení a připojí potřebný tiskopis. Lékař provede prohlídku event. za účasti odborných lékařů. Hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení může však požádat Státní úřad důchodového zabezpečení, aby zdravotní stav žadatele byl zjištěn způsobem, stanoveným pro ostatní pojištěnce. V tom případě zařídí předvedení odsouzeného ve stanovený den k lékařské prohlídce. Lékařský posudek nápravného zařízení podléhá přezkoušení posudkové komise důchodového zabezpečení nebo úředním lékařem SÚDZ. Žádost o důchod starobní nebo invalidní může být podána již před vyčerpáním nároku na nemocenské, je-li pravděpodobno, že nemocenské bude vypláceno po celou podpůrnou dobu. V tom případě bude žádost podána asi 2 měsíce před uplynutím podpůrné doby. Jestliže nejsou splněny podmínky nároku na důchod invalidní nebo starobní, zpraví o tom Státní úřad důchodového zabezpečení hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení.

59. Utrpí-li pojištěný odsouzený pracovní úraz (včetně úrazu na cestě do práce a z práce), oznámí to hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení Státnímu úřadu důchodového zabezpečení do 8 dnů pouze tehdy, jde-li podle posudku lékaře nápravného zařízení o pravděpodobně trvalé snížení pracovní schopnosti aspoň o 10%. Řízení o odškod-

nění pracovního úrazu provádí se během výkonu vazby nebo trestu jen tehdy, jsou-li tu rodinní příslušníci, jimž může být povolena výplata důchodu podle § 4 odst. 5 Opatření a způsobil-li úraz ztrátu způsobilosti aspoň o 50%. Pro žádosti o odškodnění úrazu a pro poskytnutí výplaty důchodu platí obdobně to, co bylo uvedeno u důchodu starobního a invalidního.

Rozhodování o dávkách důchodového zabezpečení.

60. Jsou-li u odsouzeného splněny podmínky nároku na důchod starobní nebo invalidní, přízná Státní úřad důchodového zabezpečení výchovné na děti pojištěného, mladší 16 let. Bude vypláceno přímo osobě nebo zařízení, jež o děti pečuje a výměr o tom bude zaslán příslušnému hospodářskému orgánu nápravného zařízení, který jej doručí pojištěnému odsouzenému. Jestliže se dětem mladším 16 let přízná výplata důchodu v částce vyšší než jest výchovné, oznámí se povolení výplaty rovněž hospodářskému orgánu nápravného zařízení. Jsou-li tu děti starší 16 let nebo jiní rodinní příslušníci, jimž může být podle § 4 odst. 5 důchod poskytnut, zašle SÚDZ rozhodnutí, jimž tuto výplatu rodinným příslušníkům povoluje, hospodářskému orgánu nápravných zařízení.

61. Předpokladem pro poskytnutí důchodu jest, že rodinní příslušníci nejsou zabezpečeni jakýmkoliv vlastními příjmy z pracovního poměru, ze samostatné-výdělečné činnosti, z důchodu, vlastního majetku a pod., že nemají možnost vlastního výděleku pro pracovní neschopnost, že před odsouzením pojištěné osoby byli na ni výživou převážně odkázaní a že jde o osoby, které mají kladný poměr k lidově demokratickému zřízení.

62. Do částky Kčs 400, kterou nesmí úhrn důchodu přesahovat, se nezapočítává výchovné.

Všeobecná ustanovení

63. Je-li trvání nepříznivého zdravotního stavu předpokladem pro výplatu důchodu, provádí kontrolní prohlídku pojištěné osoby na dožádání Státního úřadu důchodového zabezpečení lékař nápravného zařízení. Výplata výchovného a důchodu podle § 4 odst. 4 a 5 Opatření zaniká dnem propuštění odsouzeného na svobodu nebo jeho úmrtím.

64. Zemře-li pojištěný odsouzený během výkonu vazby nebo trestu, platí o nárocích pozůstalých předpisy o národním pojištění s tím rozdílem, že vdovský důchod nemůže být přiznán tehdy, je-li důvodem pro jeho přiznání pouze trvání manželství po dobu aspoň 15 let. Lhůta pro promlčení nároku na vdovský důchod nebo důchod sirotčí a na jednorázové úrazové odškodnění počíná ode dne, kdy se pozůstalí dověděli o úmrtí. Jinak platí o promlčení předpisy zákona o národním pojištění.

65. Hospodářský orgán nápravného zařízení hlásí SÚDZ úraz pojištěného odsouzeného do 8 dnů, jde-li pravděpodobně o trvalé snížení pracovní schopnosti o 10%.

66. Hospodářský orgán nápravného zařízení oznámí při žádosti o dávku důchodového zabezpečení již během výkonu vazby nebo trestu, jinak do 15 dnů po propuštění pojištěné osoby na svobodu Státnímu úřadu důchodového zabezpečení jednak dobu pojištění, jednak výdělek (pevný vyměřovací základ) za jednotlivá období tohoto pojištění a to na tiskopise, který si vyžádá od SÚDZ. Jsou-li rodinným příslušníkům vypláceny dávky důchodového zabezpečení, oznámí hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení SÚDZ podle možností alespoň 2 měsíce předem, kterého dne bude pojištěná osoba propuštěna na svobodu a bez průtahů také úmrtí takové osoby. Při uplatnění nároků podle § 6 odst. 3 Opatření, vystaví příslušný hospodářský orgán nápravného zařízení potvrzení o době trvání vazby.

III. Část účetní služby.

A. Účtování pojistného.

67. Pojistné zaplacené zaměstnavatelem ve výši sazby, platné pro zaměstnance, poukáže nápravné zařízení krajskému oddělení nápravných zařízení v době od 1. do 20. každého měsíce. Uzavřené ústavy nápravných zařízení, které provádějí pojištění samostatně, účtují a odvádějí pojistné stejně jako příslušná KONZ přímo správě nápravných zařízení v Praze.

68. Příslušná KONZ a UÚNZ povedou vkladový podúčet pojistného čísla 2414 a výdajový účet pojistného za vnitřní provoz č. 382 Ostatní pojištění.

69. Do příjmů podúctu č. 2414 bude účtováno celé pojistné přijaté od nápravných zařízení v obvodu příslušných KONZ.

Pojistné za pojištěné odsouzené pracující uvnitř ústavu nápravných zařízení běžně účtované na vydání účtu 382 - Ostatní pojištění (dříve účet čís. 36962), bude podle souhrnného účetního dokladu, který hospodářský orgán KONZ nebo UÚNZ vyhotoví jednou měsíčně převedeno na příjem účtu pojistného č. 2414 (přes pokladnu).

70. Měsíční součet pojistného účtu č. 2414 převedou KONZ a UÚNZ nejpozději do konce každého měsíce přes Státní banku na šekový účet správy nápravných zařízení v Praze č. 3*23*4.

Proúčtování se provede tak, že úhrnná částka přijatého pojistného za měsíc se zaúčtuje jako vydání účtu č. 2414, současně do výdajového sloupce „šekové řízení“ částka, rovnající se rozdílu pojistného a vyplacených dávek, do výdajového a do příjmového sloupce „pokladna“ celková částka vyplacených dávek a do příjmového sloupce účtu dávek č. 24141

se zaúčtuje částka rovnající se vyplaceným dávkám během měsíce.

Takto provedeným zaúčtováním uskutečněným po provedení převodu Státní bankou (nejpozději k poslednímu dni v měsíci), budou účty č. 2414 - Pojistné a č. 24141 - dávek vyrovnány.

Zdůrazňuje se nutnost provedení poukazu pojistného tak, aby byl vždy Státní bankou realizován nejpozději posledního dne v měsíci.

71. Současně nejdéle však do 5. následujícího měsíce se vyhotoví a správě nápravných zařízení v Praze odešle „Měsíční výkaz pojistného a dávek“, který se přesně podle předtisku vyplní. Do první řádky tiskopisu (I. části) se uvede celkový vyměřovací základ pracujících za plnou úplatu a do další řádky úhrn pevných vyměřovacích základů pracujících za kapesné. V jednotlivých řádcích se pak vypočte 150% pojistné a do předtištěné řádky se vyznačí součet pojistného. Částky pojistného a dávek uváděné ve výkaze musí souhlasit s měsíčními součty „deníku státních peněz“ účtu č. 2414 a 24141.

72. Pojistné z proplacených faktur za práce (na př. praní prádla, vázání povřísel, opravy stejnokrojů a pod.) konané odsouzenými uvnitř nápravných zařízení a pro které nejsou vyhotovovány zvláštní výplatní listiny, bude se účtovat jako příjem účtu č. 867 nebo 865 podle druhu konané práce.

B. Účtování dávek.

73. V druhé části měsíčního výkazu pojistného a dávek bude celková částka vyplacených dávek rozvedena podle druhů takto:

- 1) nemocenské a podpory při ústavním ošetřování;
- 2) peněžitá pomoc v mateřství;
- 3) peněžitá náhrada za výpomoc v rodině;
- 4) zvláštní výpomoc při sociálních chorobách;
- 5) pohřebné;
- 6) porodné a peněžitá náhrada za dětskou výbavu;
- 7) rodinné přídavky;
- 8) mimořádné podpory ze jmění rodinných přídavků;
- 9) podpory z podpůrného fondu nemocenského pojištění;
- 10) náhrady za dopravu při zvláštní léčebné péči.

Abyste bylo usnadněno vyhotovení výkazů, je nutno, aby orgán pověřený likvidací dávek zapisoval běžně jednotlivé částky do „Seznamu dávek“ podle jednotlivých případů a druhů. Seznam dávek má funkci sborníku a bude ukládán jako součást interního dokladu, podle kterého se provede koncem měsíce přeúčtování do deníku státních peněz.

74. Do deníku státních peněz budou během měsíce prováděny účetní zápisy o vyplacených dávkách podle součtů jednotlivých seznamů dávek. Zaúčtování se provede, jakmile se uskuteční převod u Státní banky a dojde výpis (pokud jde o KONZ). Uzavřené ústavy nápravných zařízení provedou v případech, kde nedojde k poukazu dávky, pouze vnitřní přeúčtování. Při poukazu dávek Státní bankou se provede zaúčtování zápisem na výdajový účet dávek č. 24141 přes účet Státní banky. Při interním přeúčtování se provede zápis ve vydání účtu dávek přes pokladnu.

C. Odvádění pojistného.

ÚNP (Ústřední správě ROH pro nemocenské pojištění).

75. Krajská oddělení nápravných zařízení a UÚNZ pověřené podle části I. D. odst. 18 těchto směrnic, prováděním pojištění, zasílají správě nápravných zařízení v Praze měsíční výkaz pojistného a dávek.

76. Správa nápravných zařízení v Praze provede sumarizaci pojistného a vyplacených dávek a do 15. v měsíci následujícím po měsíci, za nějž bylo složeno pojistné a vyplaceny dávky, odešle celkový měsíční výkaz pojistného a dávek Ústřední národní pojišťovně - hlavní účtárně v Praze XVI., čp. 1800.

Do téže lhůty převede správa nápravných zařízení přes Státní banku rozdíl mezi celkovým pojistným a vyplacenými dávkami Ústřední národní pojišťovně na šekový účet čís. 3*1951. O nevyplacené dávky, použité podle odst. 45—48 směrnic, nebude úhrn pojistného krácen.

77. Nebude-li pojistné zapláceno ve stanovené lhůtě, je ÚNP oprávněna vyměřit 5% úrok z prodlení.

D. Ukládání dokladů a spisů.

78. Všechny účetní doklady, na jejichž podkladě byla provedena likvidace a výplata dávek, musí mít všechny náležitosti účetních dokladů a budou uloženy měsíčně v číselném pořadí podle seznamu dávek a položek deníku státních peněz. Nepoužité doklady se znehodnotí přetiskem nebo perforací.

79. Účetním dokladem je rovněž kopie „Měsíčního výkazu pojistného a dávek“, která bude pevně spojena se stvrzenkou o provedení poukazu pojistného na šekový účet správy nápravných zařízení a založena mezi účetními doklady.

80. Ostatní doklady, týkající se poskytování dávek (různá korespondence, potvrzení, která nejsou připojována k účetním dokladům, přihlášky na rodinné přídavky a pod.), budou zakládány v obalech a seřazeny v tomto pořadí:

- a) přihlášky na rodinné přídavky s doklady,
- b) kopie sepsaných žádostí o dávky důchodového pojištění včetně hlášení o úrazu a korespondence týkající se dávek důchodového pojištění,
- c) ostatní korespondence všeobecného rázu, týkající se dávek pojištěného odsouzeného.

Prakticky budou uvedené obaly založeny pro každého odsouzeného, který uplatní nárok a kterému bude poskytnuta nebo zamítnuta jakákoliv dávka.

IV. Statistika.

81. KONZ a UONZ, pověřené prováděním pojištění, budou zaslat správě nápravných zařízení v Praze do 10. následujícího dne po pozorovaném měsíci „Měsíční výkaz o pojištěných osobách a pojistných případech nemocenského a důchodového pojištění“. Na rubu tohoto hlášení uvede hospodářský orgán příslušného nápravného zařízení počet výplat rodinných přídávků rozvržených podle počtu dětí jednotlivých uplatňovatelů nároku. Pro interní potřebu povedou ústavy „denní početní stav zaměstnanců neschopných práce“ na tiskopise, který obdrží.

V. Rozpočet a hospodaření prostředky nemocenského pojištění.

82. O sestavování a schvalování rozpočtu nemocenského pojištění odsouzených a rodinných přídav-

ků, jakož i kontrole jeho plnění budou vydány pokyny dodatečně.

VI. Kontrola provádění.

83. Kontrolu provádění pojištění, jak po stránce administrativní, tak i po stránce nárokové budou provádět především orgánové správy nápravných zařízení pověřené kontrolou příjmů za práce pojištěných osob.

84. Administrativní revisi a revisi příjmové agendy budou provádět zvláště ustanovení zaměstnanci Ústřední národní pojišťovny po předchozím souhlase ministerstva vnitra.

VII. Zrušovací ustanovení.

Dnem účinnosti těchto směrnic se ruší dosavadní Prováděcí směrnice k Opatření ÚRO a SÚDZ ze dne 31. 12. 1952 o nemocenském a důchodovém pojištění pracujících vězňů.

VIII. Účinnost.

Tyto prováděcí směrnice nabývají účinnosti dnem 1. října 1953.